

Kasmet kovo 24-ąją minima Pasaulinė tuberkuliozės diena, todėl šią dieną visuomenės sveikatos specialistai primena gyventojams apie pavojingą užkrečiamąją ligą, nuo kurios nesame apsaugotas nei vienas.

Tuberkuliozė – tai oro lašeliniu būdu plintanti užkrečiamoji liga, kurios metu gali būti pažeisti įvairūs žmogaus organai, dažniausiai plaučiai. Šią ligą sukelia tuberkuliozės mikobakterijos (*Mycobacterium tuberculosis*), kurios atsparios aplinkos poveikiui: žemai temperatūrai, džiovinimui, rūgštims, šarmams, alkoholiui. Veikiant tiesioginiams saulės spinduliams sukėlėjas žūva per 45–60 min., virinimo temperatūroje (100 °C) mikobakterijos žūva per 5–10 min. Nors liga ir pavojinga, tačiau išgydoma, svarbu griežtai laikytis gydymo režimo, kuris vidutiniškai trunka 6–8 mėnesius.

Pagrindinis tuberkuliozės platintojas yra asmuo, sergantis atvira plaučių tuberkulioze

Tuberkuliozės sukėlėjas perduodamas oro lašeliniu (aeroliniu) būdu, kai sergantis atvira plaučių tuberkulioze asmuo skrepliudamas, kosėdamas, čiaudėdamas, garsiai kalbėdamas, dainuodamas, dažniausiai iki 1 metro atstumu aplink save paskleidžia sukėlėjus, kuriuos sveikas žmogus įkvepia. **Sveikam organizmui pavojinga ne atsitiktinė tuberkuliozės mikobakterijų dozė, o daugartinis masyvus bakterijų patekimas į organizmą**, t. y. pavojinga tiems, kurie ilgą laiką praleidžia kartu (gyvena, dirba, mokosi ir pan.) su ligoniu bei bendrauja mažesniu nei 1 metro atstumu.

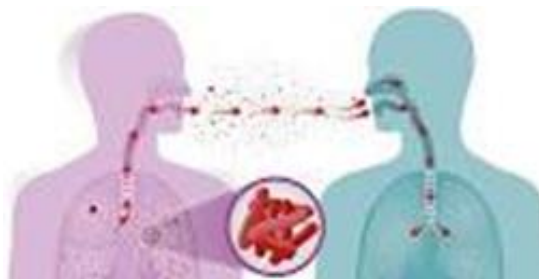
Žmogaus organizmo atsparumą tuberkuliozės bakterijai silpnina:

- ✓ netinkama mityba,
- ✓ pervargimas,
- ✓ neigiamos emocijos,
- ✓ stresas,
- ✓ lėtinės plaučių,
- ✓ skrandžio ligos,
- ✓ cukrinis diabetas,

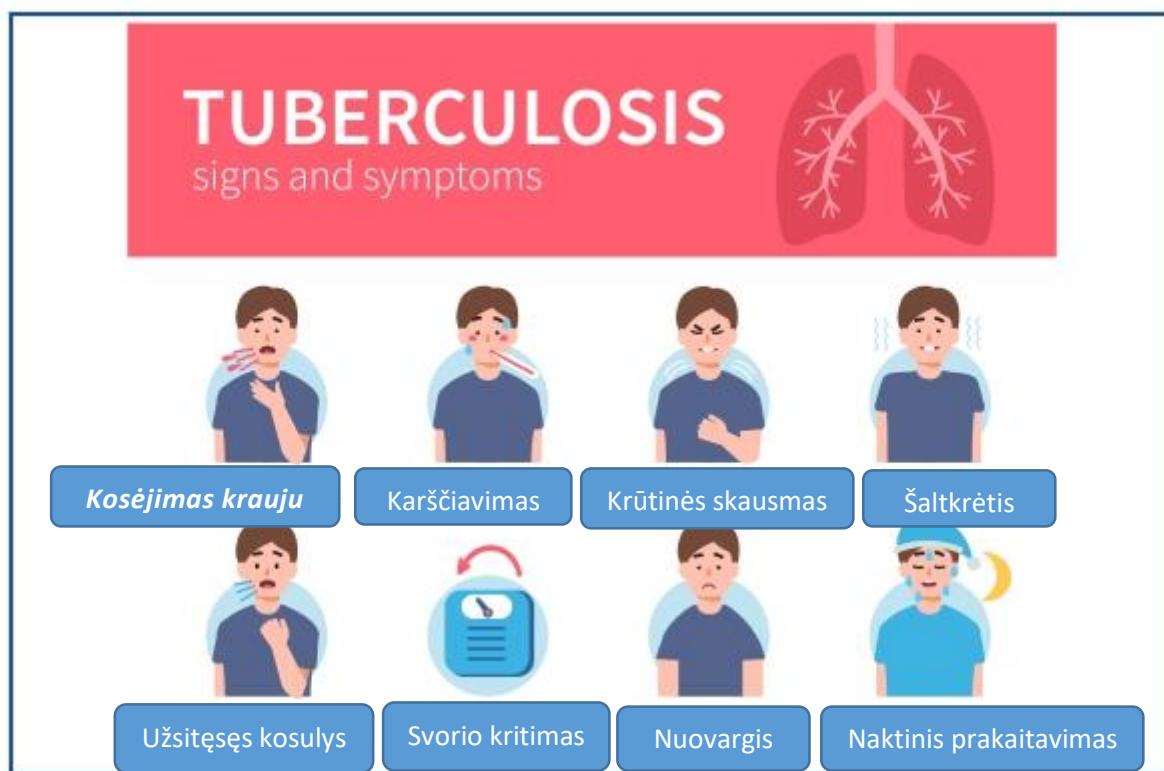

- ✓ nesaikingas alkoholio vartojimas,
- ✓ rūkymas,
- ✓ prasta asmens ir aplinkos higiena.

Požymiai, rodantys, kad galima įtarti tuberkuliozę ir reikėtų kreiptis į savo šeimos gydytoją:

Tuberkuliozės atvejų išaiškinimo būdai:

Jei žmogus susirgo atvira plaučių tuberkulioze (ligos pradžia), net ir pradėjus gydymą, ligonis yra pavojingas aplinkiniams (kol tuberkuliozės bakterijų randama skrepliuose) ir yra gydomas ligoninėje specializuotame skyriuje. Šeimos nariams bei kitiems artimai bendravusiems (pvz.: draugams, bendradarbiams, klasės draugams ir kt.) su sergančiuoju, privalu pasitikrinti sveikatą. Suaugusieji tiriami rentgenologiškai (krūtinės ląstos rentgenograma), o vaikams atliekamas tuberkulino mėginys.

Tuberkulino mėginys (Mantu reakcija) – tai diagnostinis testas, skirtas įvertinti užsikrėtimą tuberkuliozės mikobakterijomis, prieštuberkuliozinių skiepų efektyvumą

bei tuberkuliozės infekcijos paplitimą tarp gyventojų. Kasmet tuberkulino mėginiai atliekami visiems 7 metų amžiaus ir tam tikrų rizikos grupių vaikams (bendraujantiems su sergančiais tuberkulioze šeimoje ar kolektyve, lėtiniais ligoniams ir kt.).

Viena iš tuberkuliozės specifinių profilaktikos priemonių – skiepijimai BCG vakcina, kuri apsaugo mažus vaikus nuo labai sunkių ir mirtinų tuberkuliozės formų. Šia vakcina pagal LR vaikų profilaktinių skiepijų kalendorių valstybės biudžeto lėšomis skiepijami 2–3 parų naujagimiai.

Kaip elgtis susirgus tuberkulioze?

- Laiku pradėkite gydytis (sergantiems atvira forma gydymas yra privalomas stacionarioje gydymo įstaigoje, kol asmuo tampa nepavojingas aplinkiniams).
- Vartokite vaistus taip, kaip nurodė gydytojas.
- Patalpose, bendraudami su kitais žmonėmis, dėvėkite medicininę kaukę.
- Laikykitės atokiau nuo aplinkinių ir venkite sąlyčio su namiškiais.
- Dažnai vėdinkite patalpas.

